Rachunek Prawdopodobieństwa 1R

Lista 8

Exercise 1. Zmienne losowe X, Y spełniają warunki: Var(X) = 3, Cov(X, Y) = -1, Var(Y) = 2. Oblicz Var(4X - 3Y) oraz Cov(2X - Y, 2x + Y).

Twierdzenie 5.16: Jeżeli $\mathbb{E}X^2 < \infty$ dla i = 1, ..., n, to $Var(X_1 + ... + X_n) = \sum_{k=1}^{n} Var(X_k) + 2 \sum_{k < l} Cov(X_k, X_l)$ Var(4X - 3Y) = Var(4X) + Var(-3Y) + 2Cov(4X, -3Y)

Twierdzenie 5.15(4): kowariacja jest operatorem dwuliniowym

$$16 \cdot Var(X) + 9 \cdot Var(Y) - 2 \cdot 4 \cdot 3Cov(X, Y) = 48 + 9 + 24 = 81$$

$$Cov(2X - Y, 2X + Y) = Cov(2X, 2X + Y) - Cov(Y, 2X + Y) =$$

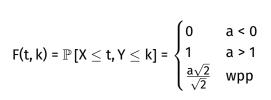
$$= Cov(2X, 2X) + Cov(2X, Y) - Cov(Y, 2X) - Cov(Y, Y) =$$

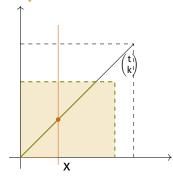
$$= 4 \cdot Var(X) + 2 \cdot Cov(X, Y) - 2 \cdot Cov(Y, X) - Var(Y) =$$

$$= 12 - 2 = 10$$

Exercise 2. Wyznacz dystrybuantę wektora losowego (X, Y) o rozkładzie jednostajnym na przekątnej kwadratu jednostkowego $[0,1]^2$ łączącej punkty (0,0) i (1,1). Wyznacz rozkłady brzegowe, oblicz $\mathbb{E}X$, $\mathbb{E}Y$, Var(X), Var(Y), Cov(X,Y), Var(X+Y) oraz sprawdź, czy zmienne X i Y są niezależne.

Długość tej prostej wynosi $\sqrt{2}$, więc gęstość to $\frac{1}{\sqrt{2}}$. Dalej, wiem, że wartości, jakie może ten wektor przyjmować są postaci $\binom{a}{a}$, czyli

gdzie a = min(t, k).

Rozkłady brzegowe:

$$F_X(x) = \mathbb{P}[X \le x, Y \in \mathbb{R}] = \begin{cases} x & x \in [0, 1] \\ 0 & wpp \end{cases}$$
$$f_X(x) = 1 \cdot \mathbb{1}_{[0, 1]}$$

jak na rysunku. Analogicznie dla Y

$$F_Y(y) = \begin{cases} y & y \in [0, 1] \\ 0 & wpp \end{cases}$$

$$f_{Y}(y) = 1 \cdot \mathbb{1}_{[0,1]}$$

$$\mathbb{E}X = \int_{\mathbb{R}} \mathbb{P}[X = x] \cdot x \, dx = \int_{0}^{1} x dx = \frac{1}{2}$$

$$\mathbb{E}Y = \int_{\mathbb{R}} \mathbb{P}[Y = y] \cdot y \, dy = \int_{0}^{1} y dy = \frac{1}{2}$$

$$Var(X) = \mathbb{E}[X - \mathbb{E}X]^2 = \int_0^1 \left[x - \frac{1}{2}\right]^2 dx = \frac{1}{12}$$
$$Var(Y) = \frac{1}{12}$$

Cov(X, Y) =
$$\mathbb{E}XY - \mathbb{E}X\mathbb{E}Y = \mathbb{E}X^2 - \frac{1}{4} =$$

= $\int_0^1 \mathbb{P}[X = x, Y \in \mathbb{R}]x dx - \frac{1}{4} =$
= $\int_0^1 \mathbb{P}[X = x, Y = x]x dx - \frac{1}{4} =$
= $\int_0^1 x^2 - \frac{1}{4} = \frac{1}{3} - \frac{1}{4} = \frac{1}{12}$

$$Var(X + Y) = Var(X) + Var(Y) + 2 \cdot Cov(X, Y) = \frac{2}{12} + 2 \cdot 112 = \frac{1}{3}$$

Exercise 3. d-wymiarowa zmienna losowa X ma rozkład normalny N(m, A⁻¹) o gęstości

$$g(x) = \frac{\sqrt{\det(A)}}{(2\pi)^{\frac{d}{2}}} \exp\left[-\frac{1}{2}\langle A(x-m), (x-m)\rangle\right].$$

Udowodnij, że $\mathbb{E}X = m$ oraz $\Lambda = A^{-1}$ jest macierzą kowariancji X.

Exercise 4. Niech X_1 i X_2 będą niezależnymi zmiennymi losowymi o rozkładzie N(0,1). Wykaż, że zmienne losowe $\frac{X_1+X_2}{\sqrt{2}}$ i $\frac{X_1-X_2}{\sqrt{2}}$ są niezależne i obie mają rozkład N(0,1).

Exercise 5. Niech $X = (X_1, X_2, ..., X_n)$ będzie wektorem losowym o standardowym rozkładzie normalnym N(0, 1), gdzie I jest macierzą identyczności. Sprawdź, że $X_1, X_2, ..., X_n$ są niezależnymi zmiennymi losowymi o jednakowym standardowym rozkładzie normalnym N(0, 1).

Exercise 6. Niech $X_1, X_2, ..., X_n$ będą wzajemnie nieskorelowanymi zmiennymi losowymi takimi, że ich łączny rozkład jest normalny. Wykazać, że $X_1, X_2, ..., X_n$ są niezależne.

Exercise 7. Niech $X_1, ..., X_n$ będą niezależnymi zmiennymi losowymi o rozkładzie normalnym N(0,1) oraz niech $a = (a_1, ..., a_n)$ i $b = (b_1, ..., b_n)$ będą ustalonymi wektorami. Pokaż, że zmienne losowe

$$W = \sum_{j=1}^{n} a_{j}X_{j}, \quad Z = \sum_{j=1}^{n} b_{j}X_{j}$$

są niezależne $\iff$ wektory a i b są prostopadłe. Opisz rozkłady W i Z.

Exercise 8. Podaj przykład nieskorelowanych zmiennych losowych o rozkładzie normalnym, które nie są niezależne.

Exercise 9. (**Transformata Boza=Müllera**) Pokaż, że jeśli zmienne losowe X, Y są niezależne o rozkładzie jednostajnym na (0, 1), to

$$U = \sqrt{-2 \log X} \cos(2\pi Y) \quad i \quad V = \sqrt{-2 \log X} \sin(2\pi Y)$$

są niezależne i mają rozkład N(0,1).

Exercise 10. Niech $A_1, ..., A_{2021} \in \mathscr{F}$ będą zbiorami o własności $\mathbb{P}\left[A_i\right] \geq \frac{1}{2}$. Wykaż, że istnieje $\omega \in \Omega$ taka, że $\omega \in A_i$ dla przynajmniej 1011 wartości i.

Exercise 11. Dane są dwa ciągi $\{X_n\}_{n\geq 1}$, $\{Y_n\}_{n\geq 1}$ zbieżne prawie wszędzie do zmiennych X, Y. Pokaż, że jeśli dla każdego n zmienne X_n i Y_n mają ten sam rozkład, to X i Y też mają ten sam rozkład.